Bevrijding en vrede door het overwinnen van de angst voor het onbekende

23 april 1964
lezing 123

“Gegroet, lieve vrienden. Gezegend zijn al jullie inspanningen op de weg naar zelfontwikkeling, bevrijding en zelfverwerkelijking.

Een van de fundamentele knelpunten in de mens is zijn strijd om de dualiteit tussen leven en dood te overwinnen. Alle andere problemen, moeilijkheden, angsten en spanningen waar de mens mee moet worstelen, zijn terug te voeren tot dit basisprobleem. Of het zich nu manifesteert als directe angst voor de dood, als angst om oud te worden of als angst voor het onbekende in welke vorm dan ook, de kern is altijd hetzelfde: de angst voor het verstrijken van de tijd.

Om deze angsten te sussen heeft de mens zijn toevlucht genomen tot filosofische, spirituele en religieuze concepten. Maar de eigenlijke spanning blijft bestaan, zolang hij concepten schept en van anderen aanneemt, zelfs als ze voortkomen uit een echte ervaring van iemand die deze ervaring wil doorgeven. Dit probleem is alleen werkelijk op te lossen door het eerste onbekende gebied te gaan verkennen waar je zo bang voor bent, namelijk je eigen psyche, want dat zal uiteindelijk leiden tot de overwinning van de grote dualiteit. Dit klinkt eenvoudiger dan het is. Het onderzoeken van de onbekende hoeken van je eigen geest is geenszins een kwestie van óf-óf. Er zijn veel mensen die zich ijverig met zelfonderzoek bezighouden, maar toch bepaalde kanten van hun diepste zelf uit de weg gaan. De spanning en onrust die daaruit ontstaan, worden vervolgens nonchalant weggeredeneerd met uiterlijke

omstandigheden. Zij zijn misschien op een pad als dit, zij hebben misschien grote vooruitgang geboekt en zelfs bepaalde facetten van hun innerlijke conflicten opgelost, maar toch blijven brede gebieden van hun psyche onbekend.

In de mate waarin je je niet bewust bent van wat er in je omgaat, moet je wel bang zijn voor het verstrijken van de tijd, moet je wel bang zijn voor het 'grote onbekende'. Wanneer je jong bent, kun je deze angsten sussen. Je bent je misschien niet bewust van hun bestaan, behalve in tijden van gevaar. Maar vroeg of laat komt ieder mens oog in oog te staan met de directe angst voor de dood. Ik wil dit opnieuw benadrukken: de mens brengt zichzelf, zijn leven, zijn sluimerende mogelijkheden tot vervulling in de mate waarin hij zichzelf kent. En in die mate is hij niet bang voor de dood, maar ervaart hij die als een organische ontwikkeling. Het onbekende kan niet langer bedreigend zijn.

Dit pad van zelfonderzoek houdt een grote strijd in, vrienden. Er zijn verschillende vluchtwegen, teveel om op te noemen, zelfs binnen dit pad. Wat dat betreft zullen alleen je standvastige oprechtheid tegenover jezelf en je vastbeslotenheid om te zien, te evalueren, te begrijpen, verbanden te leggen en te verenigen uiteindelijk steeds meer resultaat opleveren.

Een van de belangrijke sleutels tot het overwinnen van de angst voor de dood, is het overwinnen van de angst om de barrières los te laten die je van het andere geslacht scheiden. Zolang deze barrières bestaan, moet er in gelijke mate angst voor de dood zijn. Er is een heel direct verband, vrienden, tussen *de angst voor je eigen onbewuste, de angst voor liefde ten opzichte van het andere geslacht en de angst voor de dood*. Het verband tussen de eerste twee begint langzamerhand tot jullie door te dringen, het derde deel van de triade is misschien nog een nieuw idee. Maar als je dit verband eenmaal in jezelf ervaart bij je pogingen jezelf te begrijpen, blijft het geen boeiende theorie meer. Dan weet je dat deze woorden waar zijn.

Als je de inhoud van de laatste lezing[1] werkelijk begrijpt, zul je zien dat zelfvervulling ervan afhangt of je jezelf als man of als vrouw vervult. Je kunt jezelf onmogelijk vervullen zonder de barrière tussen jou en het andere geslacht te overwinnen en zo waarlijk man of vrouw te worden.

[1] Zie lezing 122 'Zelfverwezenlijking door werkelijk man of vrouw te zijn' (Noot vertaler)

Natuurlijk heeft het wel of niet tot zelfvervulling komen ook andere kanten. Misschien ben je je niet bewust van bepaalde mogelijkheden die je bezit: je talenten, je kracht, alle goede eigenschappen die je van nature bezit, je moed en vindingrijkheid, de enorme reikwijdte van je verstand en de creativiteit van je geest. Geen van deze facetten kan zich echter in alle glorie ontvouwen als de man niet echt man en de vrouw niet echt vrouw wordt. Als de barrière ten opzichte van eenwording met een partner blijft bestaan, kan zelfverwerkelijking maar gedeeltelijk en onder bepaalde voorwaarden plaatsvinden. Want deze barrière geeft aan dat er een barrière bestaat ten opzichte van gebieden in het zelf die je niet durft te onderzoeken en begrijpen. Het duidt erop dat je een weerstand hebt tegen echte volwassen individualiteit en op een kunstmatige manier kind wilt blijven. Zolang je deze parasitaire toestand blijft koesteren, is bevrijding onmogelijk en kun je de angst die voortkomt uit de dualiteit niet overwinnen.

Als alle weerstand tegen het ontdekken van onbekende gebieden in jezelf is verdwenen en je daardoor niet bang meer bent voor jezelf, kun je onmogelijk bang zijn voor andere mensen of voor het andere geslacht. Grote innerlijke vrijheid en vertrouwen, die voortkomen uit je objectieve realistische houding, maken dat de strenge controle die je overgave aan de staat van 'zijn' in de weg staat, verdwijnt. Als je je zelf vervult, is er geen barrière meer en hoef je niet meer alles in de greep te houden uit angst voor het onbekende en uit wantrouwen ten opzichte van jezelf en de ander. Door op alles greep te willen houden kun je je niet mee laten voeren in de kosmische tijdloze stroom die je kunt ervaren in de hoogste zaligheid van eenwording met een partner en in de hoogste zaligheid van wat de mens de dood noemt.

De dood heeft vele kanten. Iemand die bang is en zich vastklampt aan zijn kleine zelf, ervaart de dood misschien als angstwekkende isolatie en afgescheidenheid. Maar voor iemand die niet bang is om ten volle te leven en om uit te reiken en die niet langer het kleine zelf in stand houdt, betekent de dood de verrukking die eenwording op deze aarde kan zijn en zelfs nog meer! Daarom moet je in de strijd om jezelf te verwezenlijken drie barrières verwijderen: *ten eerste* de barrière tussen je bewustzijn en de verborgen gebieden van je psyche. Deze verborgen gebieden zijn niet altijd toegedekt, onbewust; vaak lijken ze aan het oog onttrokken, maar zijn ze juist vlak voor je neus, als je er maar naar wilt kijken. *Ten tweede* de barrière tussen jou en je wederhelft, wie dat in een bepaalde fase ook mag zijn. En *ten derde* de barrière tussen jou

en de kosmische stroom. Waar deze stroom je ook brengt, je zult merken dat het goed is, dat het ergens toe dient in het stadium waarin je nu verkeert, dat het organisch is. Maar degenen die bang zijn voor zichzelf en voor anderen en daarmee voor de zijnsstroom, vertrouwen het verstrijken van de tijd niet. Zij houden krampachtig vast aan het kleine zelf en willen dat hun kleine zelf de dienst uitmaakt. Daardoor trekken zij een rookgordijn op tussen hun hoger bewustzijn en hun gewaarwordingen van dit moment.

Lang geleden heb ik drie fundamentele belemmeringen besproken: trots, eigenzinnigheid en angst.[1] Ik probeerde aan te tonen hoe alle fouten en alle problemen, verwarringen, vervormingen, conflicten en misvattingen voortkomen uit trots, eigenzinnigheid en angst, althans in de een of andere vorm. Dezelfde triade vormt de barrière naar de drie facetten van zelfexpansie die ik zojuist besprak. Laten we hier dieper op ingaan.

Trots is de barrière tussen wat je je bewust bent en wat er in het onbewuste bestaat. Trots sluit de weg af omdat je misschien niet leuk vindt wat je daar zult aantreffen. Het zou wel eens niet zo vleiend kunnen zijn en niet overeenstemmen met het geïdealiseerde zelfbeeld. Zelfs als het resultaat van je bevindingen niet ongunstig blijkt te zijn, ben je toch bang dat het afbreuk aan je kan doen. Je hecht er zo'n belang aan bewonderd te worden dat je de normen en waarden aanneemt van degenen op wier goedkeuring je uit bent. Dit schept een blokkade van trots, een muur, een mist die het inzicht belemmert.

Eigenzinnigheid sluit de weg af omdat je bang bent, dat wat je vindt je zal dwingen iets te doen of juist op te geven waar je kleine zelf geen zin in heeft: een manier van leven die onwelkom lijkt, vaak alleen maar omdat het nieuw en onbekend is. Je eigenzinnigheid wil dat je kleine ego alles onder controle heeft en moet zich daarom vastklampen aan het bekende.

Angst sluit de weg af omdat zowel trots als eigenzinnigheid wijzen op een gebrek aan vertrouwen vanuit het geloof dat de uiteindelijke werkelijkheid niet te vertrouwen is. De kosmische werkelijkheid die diep in je onbewuste haar bedding heeft en aanwezig is in de stroom van kosmische gebeurtenissen, kan alleen maar weldadig zijn en geluk,

[1] Zie lezing 30 'Eigenzinnigheid, trots en angst' (Noot vertaler)

vervulling en zin brengen. Door dit feit te wantrouwen en daardoor vast te houden aan wat je kent - in het geloof dat je hiermee beter af bent dan wanneer je het risico neemt om het onbekende binnen te gaan - trek je een muur van angst op. Deze angst blokkeert een volledig inzicht in jezelf.

Trots, eigenzinnigheid en angst zijn ook duidelijk te herkennen in de barrière tussen het zelf en het verliezen van jezelf in de liefde voor een partner. Of je nu een man bent of een vrouw, je vreest de schijnbare hulpeloosheid en daarmee de schaamte, van het overgeleverd zijn aan de kracht van een ervaring die groter is dan je kleine zelf. *Liefde tussen de seksen is een ervaring die nederig maakt en daarom de vijand is van trots*. Vanuit je trots wil je de leiding en de controle houden, wil je je niet overleveren aan welke kracht dan ook, zelfs al is deze kracht uiterst begeerlijk. Je gaat net als iedereen met een groot verlangen naar deze liefdeservaring door het leven, terwijl je haar tegelijkertijd blokkeert en probeert op een of andere manier een compromis tussen beide tegenstrijdige neigingen in je ziel te vinden. De kracht die je naar deze liefdeservaring drijft, is werkelijk sterk omdat zij uit je diepste wezen voortspruit. De andere kracht, die voortkomt uit trots, eigenzinnigheid en angst, duwt je in de tegengestelde richting. *Eigenzinnigheid staat lijnrecht tegenover de liefdeservaring omdat ze alles onder controle wil houden en je jezelf door haar niet over kunt geven.*

Je gelooft ten onrechte dat je alleen veilig bent wanneer je aan je kleine zelf gehoor geeft en je erdoor laat leiden. Je verkeert in de misvatting dat je aan deze kracht overgeven gelijk staat aan zorgeloze en redeloze begeerte, het uitschakelen van je verstand en gebrek aan werkelijkheidszin. Dat is niet zo, zoals ik steeds weer heb uitgelegd. Werkelijkheidszin, objectiviteit, het vermogen om los te laten en de bereidheid om zonder angst de grootse ervaring in te gaan zijn niet alleen verenigbaar, maar zelfs van elkaar afhankelijk. Je blokkeert de liefdeservaring uit *angst* je waardigheid te verliezen - dat wil zeggen je trots, je individualiteit en je eigenzinnigheid - terwijl je in werkelijkheid alleen echte waardigheid en individualiteit kunt verwerven door je trots en eigenzinnigheid op te geven.

De angst om je veiligheid en zelfs je leven te verliezen verschilt niet veel van de angst die de gelukzalige ervaring blokkeert jezelf te verliezen wanneer je één wordt met een partner. Sommigen van jullie

hebben deze overeenkomst misschien wel eens gevoeld.

De triade trots, eigenzinnigheid en angst is van toepassing op je houding tegenover de dood op een manier die veel overeenkomst vertoont met je houding tegenover de liefdeservaring met een partner, maar dan nog sterker. Sterven betekent totaal op moeten geven dat je zelf de richting bepaalt - en hoe vreemd dit ook lijkt, dit doet aan als een vernedering. Om de vernederende waarheid te vermijden dat het kleine zelf niet almachtig is, houdt de mens er uit trots en eigenzinnigheid aan vast, waardoor hij steeds sterkere golven van angst creëert.

Om deze onjuiste dualiteit te overwinnen, in het bijzonder het conflict tussen het opgeven van het zelf en het volledige bezit van het zelf, wil ik iets zeggen wat als een paradox kan klinken. Je hebt jezelf gevonden op zo'n pad van zelfverwerkelijking om in staat te zijn jezelf over te geven, in vereniging met het andere geslacht en in de dood. Maar je kunt niet goed opgeven wat je niet gevonden hebt. Want je kunt niet vrijelijk iets loslaten wat je nooit echt bezeten hebt. En pas wanneer je het vrijelijk op kunt geven, verwerf je individualiteit.

Nu kan de vraag rijzen: als de dood of sterven of dood zijn zo'n gelukzalige ervaring kan zijn, waarom hebben wij er dan zo'n duister beeld van? Waarom worden wij er dan niet instinctief naar toe getrokken, zoals bijvoorbeeld jezelf in liefde willen verliezen een sterk instinct is? Waarom is er geen hulp van instinctieve impulsen waardoor er zoveel werk nodig is om de barrière te overwinnen? Jullie vragen misschien: “Waarom moeten wij hier op aarde tegen dit grote onbekende vechten?” Op het eerste gezicht lijken dergelijke vragen gerechtvaardigd en logisch, maar wanneer je er dieper op in gaat, zul je begrijpen dat het wel zo *moet* zijn. Zie je, vrienden, het zou teveel verwarring scheppen als je naar de dood zou verlangen, omdat het leven pijnlijk en onvervuld is en je het niet aan kunt. In zo'n onwetende en blinde toestand - vol angst voor het leven en niet in staat om te gaan met datgene waar het leven je voor plaatst - zou je maar al te gemakkijk de dood in vluchten, zelfs al zou de dood in dat geval geen andere ervaring bieden dan het leven, want beide zijn in wezen hetzelfde. Juist om zo'n destructieve vlucht te vermijden moet het levensinstinct zo sterk zijn en kan het alleen werken zolang de dood een onbekende factor blijft. Woorden kunnen deze angst voor het onbekende nooit opheffen, maar je levensinstinct belet je de dood te kiezen uit het negatieve, destructieve motief dat je wat je nu hebt niet

aan kunt. Het versterkt je uithoudingsvermogen om het steeds maar weer te proberen, totdat je uiteindelijk het leven meester bent door zelfverwerkelijking en door het verdwijnen van angst als gevolg van inzicht in jezelf en daarmee in het universum. In dit streven begint het uiteindelijk innerlijk te dagen dat je niet bang hoeft te zijn voor de dood en dat je angst voor de dood evenredig is aan je angst om te leven en lief te hebben. Daarmee neemt langzamerhand het scherpe onderscheid af tussen leven en dood, de illusie van dualiteit. Je kunt deze woorden alleen echt gaan begrijpen wanneer het leven geen dreiging meer vormt en je er niet langer voor hoeft te vluchten. Dan hoeft je levensinstinct niet meer tegenstrijdig te zijn aan het doodsinstinct; het is dan precies hetzelfde. Je hoeft niet meer te proberen de tijd voor te zijn of tegen te houden.

Als je je zielenroerselen in verband met het verstrijken van de tijd en je bewuste en onbewuste houding tegenover leven en dood in ogenschouw neemt, zul je merken dat zij aan elkaar gelijk zijn en dat beide identiek zijn aan je diepste verborgen houding ten aanzien van liefde, ongeacht je bewuste gezonde verlangens in dit opzicht. Je zult merken dat je angst voor het onbekende een rol speelt in al deze houdingen en dat je voortdurend probeert nu eens de tijd tegen te houden, in een verkrampte beweging, en dan weer de tijd vooruit te zijn omdat je het 'hier en nu' niet kunt verdragen. Je bent echt maar heel zelden in harmonie met de kosmische stroom van jouw eigen leven, jouw individualiteit. Dit is de werkelijke betekenis van vrede hebben met jezelf, in harmonie zijn met God: je niet inhouden, niet doorduwen, maar opgaan in de levensstroom, in het volledige bezit van jezelf maar zonder angst jezelf te verliezen. Dit is de grote ervaring waartoe de mens gezegend en bevoorrecht is wanneer hij zijn partner vindt. En dit is uiteindelijk de ervaring wanneer hij een nieuwe vorm van bewustzijn bereikt.

De sleutel tot dit alles moet en kan alleen liggen in het ontdekken van jezelf door alle lagen en gebieden waar je nog voor terugschrikt heen. Wanneer je delen van jezelf vermijdt, moet je alles wat een angstwekkende confrontatie met jezelf lijkt, wel op anderen en op het leven buiten je projecteren. Daarom kan deze projectie geen vrede en bevrijding opleveren, ook al lijkt het tijdelijk enige bevrediging te geven. Je vindt altijd wel 'redenen' en uitvluchten buiten jezelf om wat je zo nodig aan moet pakken te ontlopen. Dit geldt voor praktisch al mijn vrienden, althans zo nu en dan. Maar jullie boeken ook allen

vooruitgang en elk stapje in de goede richting moet uiteindelijk de mist doen optrekken, de barrière tussen jou en dit hoger bewustzijn dat die tijdloze stroom *is*. Het verschaft je wijsheid en waarheid, *helderheid* die je in je dagelijks leven nodig hebt. Sommigen van jullie hebben deze bron af en toe aangeboord en ervaren om er vervolgens het contact weer mee te verliezen. Wanneer je in contact bent met deze innerlijke bron van vrede en waarheid, de hoogste gelukzaligheid van de staat van zijn en tegelijkertijd van levendige, actieve ervaring, wanneer je de zegen voelt van de juistheid van alle antwoorden die je zoekt (heel precies en niet zomaar vaag), dan raak je diep doordrongen van de betekenis van de schepping. Zoals je de zon ziet, waar alle andere planeten om draaien; hij is een voortdurende bron van licht, ook al wordt hij vaak door wolken aan het oog onttrokken.

De wolken zijn je trots, je eigenzinnigheid en je angst, je onwetendheid en je pogingen tegen de stroom van de tijd in te gaan of hem voor te blijven. Maar op de momenten dat je *jouw* waarheid waarneemt, al is ze nog zo werelds en schijnbaar onbetekenend in termen van kosmische ontwikkeling, trekken de wolken op en schenkt de warme zon van je hoger bewustzijn je nieuwe kracht en welzijn, vreugde en vrede. Deze zon in jezelf staat altijd klaar om je voortdurend te verwarmen en te doen opleven, maar lieve vrienden, jullie moeten nog veel meer overwinnen. Dan zal alle trots, alle eigenzinnigheid en alle angst van je afvallen. Je kunt wel zeggen dat dat al gebeurd is, maar dat maakt nog niet dat het ook zo is. Als je vrij was van deze fouten, zouden veel van je reacties, gevoelens en uitingen en de uitwerking die jij op anderen hebt en anderen op jou, totaal anders zijn.

Dit onderwerp is niet gemakkelijk te begrijpen. Er is meer voor nodig dan te proberen dit met je verstand te vatten, wat op zich weinig zal opleveren. Er is een dieper begrip voor nodig vanuit je hele wezen. Dat kan alleen tot stand komen als je naar de gevoelens kijkt die je op dit moment, hier en nu, van geluk afhouden. Als je ieder moment weer opnieuw naar je wensen en je angsten, je behoeften, je bezorgdheid en je (goede of slechte) reacties van dit moment kijkt, dan bevind je je in het Eeuwige Nu. Daarin kun je zonder angst leven met een terecht vertrouwen in het onbekende. Je hoeft niet volmaakt te worden, je *bent* in zekere zin al volmaakt als je rustig je huidige onvolmaaktheid onder ogen ziet, erkent en er vol begrip mee in het reine probeert te komen.

Als je niet meer tegen het zelf vecht (en zo je trots en pretenties aflegt)

en toch bereid bent te veranderen (en zo je eigenzinnigheid, angst voor het zelf en voor anderen, voor het leven, voor de liefde en voor het sterven van je afwerpt) dan verdwijnen al die dingen als sneeuw voor de zon.

Zijn er nog vragen over dit onderwerp?"

VRAAG: Hoe zit het met iemand die niet bang is voor zijn eigen dood maar wel voor de dood van mensen van wie hij houdt. Met andere woorden, hoe zit het als de angst voor de dood anderen geldt?

"Dit kan gemakkelijk een projectie zijn. Het kan ook een omkering zijn van angst voor het leven. Als je bang bent voor het leven, kunnen bepaalde mensen de veiligheid vertegenwoordigen die je in jezelf mist. Door anderen te verliezen kun je eenzaamheid vrezen of een gemis aan werkelijke of irrationele bescherming. Omdat deze persoonlijke angsten niet onder ogen worden gezien - vanwege de schaamte dat je misschien niet echt uit liefde rouwt, maar eerder uit zelfmedelijden - wordt de angst steeds knagender, aanhoudender en storender. Als je de moed hebt naar al deze mogelijke emoties te kijken, nadat je je eerste weerstand overwonnen hebt, zal de angst voor de dood van anderen afnemen, zal die zijn bittere, angstwekkende karakter verliezen en kun je vervolgens naar de oorzaken kijken van je eigen hulpeloosheid. Het is altijd een opluchting om de angst (of andere negatieve emoties) op de plek te brengen waar hij *werkelijk* thuishoort in plaats van hem toe te schrijven aan een plek waar hij niet thuis hoort.

Het is van wezenlijk belang uit te vinden waarom je het leven zozeer vreest dat je je aan anderen moet vastklampen en waarom je je aangeboren vermogens niet gebruikt om ten volle te leven en daardoor niet langer bang te zijn voor het leven of de dood. Als je bang bent voor het leven, moet je ook bang zijn voor de dood, of je dit nu bewust ervaart in situaties waarin jouw eigen leven in gevaar is (of schijnt), of in je angst om anderen te verliezen. Als deze feitelijke realiteit nog ver van je af staat, herinnert de naderende dood van anderen je eraan dat dit ook jou eenmaal te wachten staat. Maar deze angst is nog zo vaag dat je hem alleen via de ander ervaart. Pas wanneer je werkelijk oog in oog met de dood komt te staan, kun je echt peilen of je er bang voor bent.
Deze projectie geldt zowel de angst om alleen te leven als de angst

voor je eigen dood. En beide facetten komen op hetzelfde neer, zoals je uit de inhoud van deze lezing kunt opmaken. Dit alles zou onderzocht moeten worden. Overal waar angst voor het leven bestaat, angst om bepaalde problemen aan te gaan, zul je ook in een of andere vorm verontrust zijn door angst voor de dood. Vaak kan de ware oorsprong, namelijk in welk opzicht je jezelf en het leven vreest, niet meteen herkend worden. Het kan alleen in symptomen tot uiting komen en je moet deze symptomen zoeken en hun betekenis onderzoeken. Bijvoorbeeld: je houding tegenover dit padwerk (met de mond beleden en feitelijk), je houding tegenover het andere geslacht (ook weer met de mond beleden en feitelijk), je reacties op je huidige levensomstandigheden; je moet naar al deze dingen kijken in een allesdoordringende geest van waarheid. Wanneer je angst voor of - met een meer psychologische term - weerstand tegen je diepste zelf kunt vaststellen, kun je er zeker van zijn dat er in gelijke mate angst voor de dood moet bestaan. En ook angst om lief te hebben, om jezelf te laten gaan in dit grootse bestaan. Zoek het en zie het in jezelf, dan heb je al heel wat overwonnen. Natuurlijk zijn deze woorden voor iedereen bedoeld.

Het is ook belangrijk op te merken dat de mens in dit opzicht vaak op een dwaalspoor wordt gebracht omdat in zijn fantasieleven deze angsten niet bestaan. Wanneer de angst om lief te hebben ter sprake komt, of de angst om jezelf over te geven, kan hij het bestaan van deze angsten ontkennen, omdat hij zich er scherp van bewust is dat hij deze vervulling vurig wenst en in zijn fantasie zonder remmingen beleeft. Hij gelooft dan dat uiterlijke redenen, redenen die niets met hem te maken hebben, verantwoordelijk zijn voor het feit dat hij dit fantasieleven niet verwezenlijkt. Maar als hij zijn fantasieleven niet kan verwezenlijken, moet ook de tegengestelde stroming in hem aanwezig zijn die de liefdeservaring verhindert als gevolg van angst. Het is zo belangrijk die angst te vinden en uit zijn schuilplaats te halen. Het is een grote stap voorwaarts vergeleken met het geloof dat je vrij bent van belemmeringen terwijl ze ondergronds blijven bestaan.

In deze lezing heb ik verschillende wegen aangegeven waarlangs je de werkelijke staat van je ziel kunt verkennen met betrekking tot leven, liefde en dood. Ik heb laten zien dat wat je bewust gelooft en voelt maar één kant is en dat je je van de keerzijde bewust moet worden om deze tegenstroom in je te verenigen. Ik heb de verschillende symptomen laten zien waaraan je deze verborgen tegenstroom kunt herkennen. Dit is van het allergrootste belang en kan je vaak vooruit

helpen als je vast zit in dit werk."

VRAAG: Kan de angst om verlaten te worden ook niet een oorzaak zijn van de angst om geliefde personen te verliezen?

"Ja, dat zei ik eerst al. Als je de onveiligheid, de angst om alleen voor het leven te staan - en dus de angst voor het leven in zijn zuivere vorm – eenmaal ontleed hebt en hebt geanalyseerd waar die angst voor het leven voorkomt, dan kom je uit op angst voor de liefde en voor de dood. Waar een van deze angsten bestaat, moeten de andere twee ook aanwezig zijn. Wanneer je die relatie in jezelf kunt vaststellen, zul je beslist groei, bevrijding, kracht en vertrouwen ervaren. Het kan niet anders.

We zullen uitgebreider op dit onderwerp ingaan wanneer we aan de bespreking daarvan toe zijn. De volgende keer zullen we twee lezingen tegelijk bespreken. Ik hoop dat jullie allen zo actief mogelijk deelnemen met algemene, theoretische en ook persoonlijke en praktische vragen en voorbeelden, al naar gelang de onderwerpen op ieder van jullie persoonlijk van toepassing zijn. Dat zal jullie zeker ten goede komen.

Zegeningen voor ieder van jullie. Wanhoop niet, vrienden, wanneer je de barrières bespeurt die ik vanavond besproken heb. Door je bewust te zijn van hun bestaan kun je ze verwijderen, niet door ze te ontkennen. Laat deze belangrijke waarheid alsjeblieft goed tot je doordringen. Maak je deze waarheid eigen door haar uit te proberen, en je zult je verheugen. Moge ieder van jullie gezegend zijn in dit nieuwe besef.

Wees in vrede, wees in jezelf en daardoor in God."

Deze lezing werd gegeven door Eva Pierrakos in 1964
Oorspronkelijk uitgegeven door Center for the Living Force, Phoenicia (N.Y.)
onder de titel: 'Liberation and Peace by Overcoming Fear of the Unknown'.
Vertaling door Lidewij Frijlink in 1983; herzien in 2000 door Wil Claessens.
© Stichting Gemeenschap het Pad. *Uitgave 2009*

123/12